

Dönem : 1
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : |

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Amirlerinin, T. B. M. M. Üyeleri, Senato ve Millet Meclisi Başkanlarıyla, Başkanvekilleri, İdare Amirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı Kâtipleri ve Bakanlar Kurulu Üyelerinin istihkakları hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/7)

T. B. M. M.
İdare Amirliği
Muhasebe Müdürlüğü
Sayı : 3110 - 2012

17 . 11 . 1961

BAŞKANLIĞA

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis Başkanları, İdare Amirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı Kâtipleri ve Bakanlar Kurulu üyelerinin istihkakları hakkında kanun teklifimiz gerekçesiyle beraber ilişik olarak takdim kılınmıştır.

Gereğinin ifasına müsaadelerinizi arz ederiz.

İdare Amiri
Sevki Güler

İdare Amiri
Muslihittin Gürer

Senato İdare Amiri
Mehmet Ünalda

Senato İdare Amiri
Kâmil Karavelioğlu

İdare Amiri
Bahri Yazır

Senato İdare Amiri
Nihat Paşinli

GEREKÇE

Kurucu Meclis üyelerinin ödenek ve yolluklarıyla özlük hakları hakkındaki 157, 158 ve 159 sayılı kanunların Anayasa hükümlerine göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25. 10. 1961 tarihinde fiilen teşekkülleriyle yürürlükten otomatikman kalktığı bir hakikattir.

Bu duruma göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleriyle hariçten gelen Bakanlara her hangi bir tediyatta bulunulmasına Anayasa Kanununun 82 nci maddesi hükmü muvacehesinde imkân görülemediğinden sayın üyelerin özlük haklarının miktar ve tediyesine dair bir kanun çıkarılmasına zaruret vardır. Bu cümleden olarak evveleminde bu hususta âcilen gerekli kanunun çıkarılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisinin Senato ve Millet Meclisi Başkanlık Divanları teşekkül etmiş ve vazifelerine devam etmektedirler.

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkan ve Vekilleri ile İdare Amirleri, Denetçiler ve Riyaset Divan Kâtipleri ile Bakanlar Kurulu üyelerinin diğer sayın üyelerden ayrı olarak deruhde ettikleri idari, mali mesuliyetleri ve görevleri icabı daha çok vazife halinde bulunmanın yüklediği maddi külfetler dikkate alınarak yukarda adı geçen görevlilere ihraz ettikleri mevkilere göre temsil ödeneği verilmesine ihtiyaç bulunduğu kanaatindeyiz.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No : 2/7
Karar No : 2

7. 12. 1961

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Millet Meclisi ve Senato İdare Amirleri tarafından hazırlanıp Yüksek Başkanlıkça 30.11.1961 gün ve Kanunlar Müdürlüğü 175 sayı ile Komisyonumuza havale buyurulan «Büyük Millet Meclisi üyeleri, Senato ve Millet Meclisi Başkanları ile, Başkanvekilleri, İdare Amirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı kâtipleri ve Bakanlar Kurulu üyelerinin istihkakları hakkında kanun teklifi» ilgili Hükümet temsilcilerinin huzuru ile tetkik ve müzakere olundu

İşbu kanun teklifinin müstenit bulunduğu gerekçeye aynen iştirak olunmakla beraber tatbikat yönünden eşitlik, kolaylık ve vuzuh temini maksadiyle tadilen kabul olunan maddelerin gerekçesi aşağıya alınmıştır. Şöyle ki :

1. Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bu üyeler dışından tâyin edilen Bakanların ödenekleri hakkında Anayasanın 82 nci maddesinde mevzu prensipe uyulmak suretiyle «Birinci derecedeki Devlet memurunun aylığını aşamaz» tâbiri üzerinde durulmuştur.

2. 334 sayılı T. C. Anayasasının ilk tasarısını hazırlıyan İlim Heyeti üyelerinden İdare Hukuku profesörlerinin maaş ve aylık terimleri hakkında kendi eserlerindeki izahları da nazara alınarak bu konuda şimdiye kadar tedvin edilmiş bulunan kanunlarda aynı prensibin kabul ve tatbik edilmiş olduğu tesbit edilmiştir.

3. Bu esaslara binaen Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bu üyeler dışından tâyin olunacak Bakanlara ödenmesi iktiza eyliyen aylık istihkakın birinci derecedeki Devlet memurunun bir ayda eline geçen meblâğı aşamayacağı neticesine varılmıştır.

4. Birinci derecede Devlet memuruna gelince : Genelkurmay Başkanı, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay Başkanları ile durumlarının özelliği nazara alınarak bâzı makam sahiplerine ve memurlara ayrı kanunlarla tanınmış olan özlük hakları aylık tutarının kıstas olarak ele alınması tasarruf endişesiyle mütehalli bulunan Büyük Millet Meclisi sayın üyelerinin istimzaç neticesi tezahür eyliyen kanaatlerine de uygun görülmiyerek umumiyet itibariyle Devlet memurlarının tâbi bulunduğu 7244 sayılı Kanunun birinci maddesindeki cetvelde yazılı birinci derecede memurun bir ayda eline geçebilen meblâğ itidal haddi olarak kabul edilmiştir.

5. Büyük Millet Meclisi üyeleri Anayasanın 76 nci maddesinde tasrih edildiği veçhile bütün Türk Milletini temsil ettikleri bedahetine, iş ve güçlerinden ayrılarak kendilerini millet ve memleket hizmetlerine hasır ve tahsis eylediklerine göre vakar ve haysiyetlerini, ictimai mevkilerini muhafaza, temsili vazifelerini lâyıkıyla ifa mecburiyetinde bulunmaları sebepleriyle Büyük Millet Meclisi üyesi olmaktan mütevellit masraflarının birinci derecede memurlara bahsolunan maaş, tahsisat ve tazminat tutarı kadar bir meblâğla ancak karşılanabileceği hakikatı tecelli etmektedir.

6. İsgal eylemekte buldukları makamlar, deruhde eyledikleri munzam vazifeler idari ve malî mesuliyetler icabı ihtiyarına mecbur kalacakları onore masrafları karşılamak üzere her iki Meclis Başkanları ile Başbakara her ay 1 500, Bakanlara 1 000. Başkanvekillere 600, İdare Amirlerine ve Denetçilere 500, Kâtiplere 300 er lira temsil ödeneğinin ayrıca verilmesi zarurî görülmüştür.

7. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ve hariçten gelen bakanların ölümleri halinde bakmaya mecbur buldukları aile efradının aile reislerini kaybetmek acısına ilâveten bir de mahrumiyet ve sefalete mâruz bırakılmaları millî şefkat hisleriyle telif edilemeyeceğinden verilmesi gereken tazminatın kolaylık yönünden 4598 sayılı Kanunda tadadolunan müstahiklerine usulü dairesinde Büyük Millet Meclisi bütçesinden ödenmesi muvafık mütalâa edilmiştir.

İşbu tazminatın Büyük Millet Meclisi üyelerinin ölümleri halinde 12 aylık, dışardan tâyin olunan bakanların ölümleri halinde üç aylık ödenek tutarında olması tensibedilmiştir.

Yukardaki mucip sebeplere müsteniden tadilen kabul olunan ekli kanun teklifinin Mecliste de müstaceliyetle müzakeresi mevcut üyenin ittifakiyle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu

Başkanı Kocaeli C. Babac	Başkanvekili Ordu S. Mutlu	Sözcü Aydın N. Müren	Kâtip Ağrı N. Güngör
Üye Adana Y. Aktimur	Üye Bolu K. İnal	Üye Çorum T. Tombuş	Üye Erzurum G. Karaca
Üye Gümüshane N. Küçükler	Üye Manisa Y. Yakut	Üye Ordu O. N. Haznedar	Üye Zonguldak S. T. Müftüoğlu

Millet Meclisi Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. : 2/7
Karar No. : 3

18 . 12 . 1961

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin T. B. M. M. üyeleri, Senato ve Millet Meclisi Başkanlarıyla, Başkanvekilleri, İdare Âmirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı kâtipleri ve Bakanlar Kurulu üyelerinin istihkakı hakkındaki kanun teklifi komisyonunuza havale edilmiş olmakla İdare Âmirleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Anayasanın yürürlüğe girmesi neticesi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenekleriyle Başkanlık Divanı ve Bakanlar Kurulu üyelerinin temsil ödeneklerinin yeniden bir kanunla düzenlenmesi icabetmekte olduğundan kanun teklifi bu maksadı temin maksadiyle sevk edilmiş bulunmaktadır.

Teklifi bidayeten tetkik eden Maliye Komisyonu bâzı maddeleri tadil etmek suretiyle kabul etmiştir.

Komisyonumuzda cereyan eden müzakereler neticesinde teklif yerinde görülmüş ve Maliye Komisyonunun hazırlamış olduğu metin müzakereye esas kabul edilmiştir.

Ancak; Maliye Komisyonunun hazırlamış olduğu birinci maddede «7244 sayılı Kanunun birinci maddesindeki cetvelde yazılı birinci derecedeki Devlet memurunun kıdem tazminatı ile birlikte alabileceği maaş ve en yüksek tahsisat tutarına» ibaresi Anayasanın 82 nci maddesine uygun bulunmamıştır. Anayasa sadece (birinci derecedeki Devlet memurunun aylığı) demiş kıdem tazminatı ile tahsisattan bahsetmemiştir.

Gerçekte, kıdem tazminatı memurların şahıslarıyla ilgili özel istihkaklar olduğu gibi tahsisatlar da özel kanunlarla bâzı idare ve adli makamlara verilen istihkaklardır. Bunların «aylık» içinde mütalâa edilmesine imkân görülememiştir.

Bu sebeple birinci madde Anayasanın tesbit ettiği şekle uygun olarak tadil edilerek kabul edilmiştir.

Maliye Komisyonunun ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü ve dördüncü maddeler vuzuh bakımından kelime değişikliğiyle tadilen kabul edilmiştir.

Beşinci maddedeki hariçten alınan Bakanlar için verilecek ölüm tazminatının iki aylık maaş tutarı olması yerinde görülmemiştir. Zira böyle bir Bakan teşrii hayata girmiş ve diğer Bakanlarla aynı haklara sahip bir duruma gelmiştir. Bunlara da verilecek ölüm tazminatının T. B. M. Meclisi üyeleri gibi (12) aylık olması kabul edilmiş ve madde buna göre değiştirilmiştir.

Maliye Komisyonunun 6, 7 ve 8 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Elâzığ Ö. F. Sanaç	Başkanvekili Elâzığ H. Müftügil	Sözcü Ankara İ. Seçkin	Adana H. Aksay
Ankara M. Ete	Artvin S. O. Avcı	Aydın İ. Sezgin	Balıkesir F. İslimyeli
Bilecik Ş. Binay	Hatay Ş. İnal	İstanbul S. Baykam	İstanbul N. Bulak
İzmir N. Mirkelâmoğlu	Konya C. Yılmaz	Maraş E. Kaplan	Maraş A. Karaküçük
Muğla T. Şahin	Ordu A. H. Onat	Siirt A. Yaşa	Sinop M. Alicanoğlu
Sivas M. Vural	Trabzon A. Ş. Açınoğlu		Yozgat C. Sungur

**CUMHURİYET SENATOSU
VE MİLLET MECLİSİ İDARE
AMİRLERİNİN TEKLİFİ**

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Senato ve Millet Meclisi Başkanlarıyla, Başkanvekilleri, İdare Âmirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı Kâtipleri ve Bakanlar Kurulu üyelerinin istihkakları hakkında Kanun

MADDE 1. — T. B. M. Meclisi üyeleriyle hariçten gelen Bakanların aylık ödenekleri birinci derecedeki memur aylığı, yollukları da bu ödenegin % 50 sidir.

MADDE 2. — Her iki Meclis Başkanlarıyla Başbakana 1 500, Bakanlara 1 000, Başkanvekillerine 750, İdare Âmirlerine, Denetçilere 600, Divan Kâtiplerine 400 er lira ayrıca her ay temsil ödeneği verilir.

MADDE 3. — Başbakan ve Bakanlar için tesbit edilen bu temsil ödeneği buldukları Bakanlık bütçelerinden ödenir.

**MALİYE KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ**

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Senato, Millet Meclisi Başkanları ile, Başkanvekilleri, İdare Âmirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı kâtipleri ve Bakanlar Kurulu üyelerinin istihkakları hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bu üyeler dışından tâyin edilen bakanların aylık ödenekleri 7244 sayılı Kanununun 1 nci maddesindeki cetvelde yazılı birinci derecedeki Devlet memurunun kıdem tazminatı ile birlikte alabileceği maaş ve en yüksek tahsisat tutarına, yollukları ise bunun yarısına eşidolarak hesaplanır.

Ödeneklerle yollukların üç aylığı birlikte peşinen ve çekle ödenir.

MADDE 2. — Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Bakanlar Kuruluna yeniden katılanlar o ay ödenek, yolluk ve temsil ödeneklerine hak kazanırlar.

MADDE 3. — Her iki Meclisin Başkanlarıyla Başbakana 1 500, bakanlara 1 000, Başkanvekillerine 600, İdare Âmirlerine ve denetçilere 500, kâtiplere 300 zer lira ayrıca her ay temsil ödeneği verilir.

Başbakan ile bakanlara ait temsil ödenekleri deruhde eyledikleri bakanlıklar bütçelerinden ödenir.

**MİLLET MECLİSİ BÜTÇE
KOMİSYONUNUN DEĞİŞ-
TİRİŞİ**

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Senato ve Millet Meclisi Başkanları, ile Başkanvekilleri, İdare Âmirleri, Denetçiler, Başkanlık Divanı Kâtipleri ve Bakanlar Kurulu üyelerinin istihkakı hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleriyle bu üyeler dışından tâyin edilen Bakanların aylık ödenekleri, 7244 sayılı Kanunun birinci maddesindeki cetvelde yazılı birinci derecedeki Devlet memurunun aylığına, yollukları ise bu aylığın yarısına eşidolarak ödenir.

Ödenek ve yollukların en çok üç aylığı önceden ödenebilir.

MADDE 2. — Maliye Komisyonununun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Senato ve Millet Meclisi Başkanlarıyla Başbakana 1 500, Bakanlara 1 000, Başkanvekillerine 600, İdare Âmirlerine ve Denetçilere 500, Kâtiplere 300 er lira aylık temsil ödeneği verilir.

Başbakan ile Bakanların temsil ödenekleri buldukları Bakanlıkların bütçelerinden ödenir.

MADDE 4. — Bir ve ikinci maddedeki istihkaklar her ay peşinen ve çekle ödenir. Meclise ay içinde katılanlar o ay ödenek, yolluk ve temsil ödeneklerine hak kazanır. Ödenek ve yolluğun en çok üç aylığı önceden avans olarak verilebilir.

MADDE 5. — Her hangi bir sebeple Meclis üyeleriyle hariçten gelen Bakanlardan bu sıfatları kalkanların istihkakları o ayı takibeden ay başından itibaren verilmez.

Ancak; ölüm ve çeşitli sebeplerle genel seçimin yenilenmesi halinde önceden aldıkları üç aylık ödenek ve yolluk avansları geri alınmaz.

MADDE 6. — T. B. M. Meclisi üyelerinin ölümleri halinde veresesine 12 ve hariçten gelen Bakanlara ise 2 aylık ödenekleri kadar ölüm tazminatı verilir.

MADDE 7. — Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede iken hariçten Bakan seçilenler asli vazifelerinden izinli addolunurlar. Bunların Bakanlıkta geçirdikleri süreler terfi ve emekliliğinden sayılır.

MADDE 8. — Bu kanun 25 . 10 . 1961 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu kanunu T. B. M. Meclisi ve Bakanlar kurulu yürütür.

MADDE 4. — Her hangi bir sebeple Meclis üyeleriyle hariçten gelen bakanlardan bu sıfatları kalkanların istihkakları o ayı takibeden ay başından itibaren verilmez.

Ancak; ölüm ve çeşitli sebeplerle genel seçimin yenilenmesi halinde önceden aldıkları üç aylık ödenek ve yolluklar geri alınmaz.

MADDE 5. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ölümleri halinde 12 ve hariçten gelen bakanlara ise iki aylık ödenekleri kadar ölüm tazminatı 4598 sayılı Kanunda tadad-olunan müstahiklerine usulü dairesinde Büyük Millet Meclisi bütçesinden ödenir.

MADDE 6. — Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede iken hariçten bakan seçilenler asli vazifelerinden izinli addolunurlar. Bunlarla daha önce emekli hakkı tanınan bir vazifede bulunmuş olanların bakanlıkta geçirdikleri süreler terfi ve emekliliklerine sayılır.

MADDE 7. — Bu kanun 25 . 10 . 1961 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanunu Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. — Her hangi bir sebeple, Büyük Millet Meclisi üyeleriyle Bakanlardan bu sıfatları kalkmış olanların istihkakı, o ayı takibeden ay başından itibaren verilmez.

Ancak, ölüm ve genel seçimlerin yenilenmesi hallerinde alınmış olan ödenek ve yolluklar geriverilmez.

MADDE 5. — Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleriyle hariçten gelen Bakanlara ölümlü halinde (12) aylık ödenekleri ölüm tazminatı olarak istihkak sahiplerine Büyük Millet Meclisi bütçesinden ve usulü dairesinde re'sen ödenir.

MADDE 6. — Maliye Komisyonunun 6 ncı maddesi ay-nen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Maliye Komisyonunun 7 nci maddesi ay-nen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Maliye Komisyonunun 8 nci maddesi ay-nen kabul edilmiştir.